

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

7/5743
6239

Sayı : E-56020453-610-946-2/2
Konu : Yazılı soru önergesi

19.08/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 07/11/2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1315339 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5743 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-946-1/1
Konu : Yazılı soru önergesi

19.08/2024

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5743 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türk ceza mevzuatında "tutsak" kavramı yoktur. Ceza infaz kurumlarında, haklarında verilen mahkûmiyet kararı kesinleşen "hükümlü"ler ve mahkûmiyet kararı verilen ancak hükmü kesinleşmemiş "hükümözlü"ler ile mahkemeler ve sulh ceza hâkimliklerince tutuklama kararı verilen "tutuklu"lar barındırılmaktadır.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 37. maddesinin birinci fıkrasında, kurumda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi; güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumlar, kusurlu olarak ihlâl edildiğinde, hükümlüler hakkında eylemlerinin niteliği ile ağırlık derecesine göre Kanunda belirtilen disiplin cezalarının uygulanacağı hükmü yer almaktadır.

Kanunun 38. maddesinde hükümlü ve tutukluların belirtilen kurallara uymamaları hâlinde uygulanabilecek disiplin cezalarına yer verilmiş olup, 39 ilâ 44. maddelerinde disiplin cezalarının niteliği, uygulanma usulleri ile bu cezaları gerektiren eylemler, 47 ve 48. maddelerinde ise disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı halinde belirlenecek disiplin cezaları ile disiplin cezalarının soruşturulması, infaz edilmesi ve kaldırılması usulleri düzenlenmiştir.

Ayrıca hükümlü ve tutukluların kurum idaresinin kendileriyle ilgili her türlü disiplin işlemine karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı ise ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunduğu malûmlardır. Bu şekilde bağımsız yargı denetiminden geçerek kesinleşen disiplin cezası kararları infaz edilmekte olup bu kararların uygulanmasında herhangi bir keyfilik söz konusu değildir.

III- A) Süreli veya süresiz yayınlardan yararlanma hakkı, 5275 sayılı Kanunun 62. maddesinde düzenlenmiş olup, maddenin birinci fıkrasında hükümlünün, mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla süreli ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahip olduğu; ikinci fıkrasında resmî kurumlar, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler tarafından çıkartılan gazete, kitap ve basılı yayınların, hükümlülere ücretsiz olarak ve serbestçe verileceği; eğitim ve öğretimine devam eden hükümlülerin ders kitaplarının denetime tâbi tutulamayacağı; üçüncü fıkrasında kurum disiplinini, düzenini veya güvenliğini

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

bozan ya da tehlikeye düşüren, hükümlülerin iyileştirilmesi amacına ulaşmayı zorlaştıran yahut müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayının hükümlüye verilmeyeceği; dördüncü fıkrasında ilan ve reklamın geçici süreyle kesilmesi hâli dışında Basın İlan Kurumu aracılığıyla resmî ilan ve reklam yayınlama hakkı bulunmayan gazetelerin, ceza infaz kurumuna kabul edilmeyeceği, yabancı dilde yayımlanmış gazete ve dergilerin ceza infaz kurumuna kabul edilmesinde Adalet Bakanlığının yetkili olduğu,

B) 5275 sayılı Kanunun, "Kütüphaneden yararlanma" kenar başlıklı 61. maddesinin birinci fıkrasında, ceza infaz kurumlarında, kurumun büyüklüğüne göre, kütüphane veya kitaplık oluşturulacağı, kütüphanelerde veya kitaplıklarda verilen derslere kaynaklık edecek kitapların yanı sıra olanaklar ölçüsünde hükümlülerin boş zamanlarını değerlendirmelerini, okuma alışkanlığı edinmelerini ve kültür bakımından ufuklarını geliştirmelerini sağlayacak kitapların da bulundurulacağı,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Hükümlü ve tutukluların odalarında bir defada bulundurabilecekleri kitap sayısı ile ilgili olarak, ceza infaz kurumu eğitim kurulları tarafından, 5275 sayılı Kanunun 35. maddesi, Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkındaki Yönetmeliğin 8. maddesi, Ceza İnfaz Kurumları Kütüphane ve Kitaplık Yönergesinin 10, 11, 12 ve 30. maddeleri uyarınca uygulama yapılmakta olup, hükümlü ve tutukluların odalarında bulundurabilecekleri kitap sayısı ile ilgili herhangi bir sınırlama bulunmamaktadır.

Ancak, özellikle mevcudu kalabalık ceza infaz kurumlarında, odalardaki düzensizliğin, bulundurulması yasak eşyaların ve örgütsel-dökümanların saklanması, aramalar sırasında yaşanabilecek olumsuzlukların ve oda yakma olaylarında kitap ve dokümanların kullanılmasının önlenmesi amacıyla Ceza İnfaz Kurumları Kütüphane ve Kitaplık Yönergesinin 30. maddesinde yer alan "Verilecek yayın sayısı, kütüphane ve kitaplık hizmetlerini aksatmayacak, oda veya koğuş düzenini bozmayacak şekilde, oda veya koğuştaki hükümlü ve tutuklu mevcudu ile kütüphane veya kitaplıkta bulunan yayın sayısı dikkate alınarak eğitim kurulu kararıyla belirlenir." hükmü uyarınca eğitim kurulunca alınan kararlar hükümlü ve tutukluların odalarında bulundurabilecekleri kitap sayısında sınırlamaya gidilebilmektedir.

IV- "Ceza İnfaz Kurumlarının Tahsisi, Nakil İşlemleri ve Diğer Hükümler" konulu, 22/01/2007 tarihli ve 45/1 Nolu Genelgenin "Ortak Etkinlikler" başlıklı Üçüncü Bölümünün 13. maddesinde, güvenlik bakımından tehlike yaratmadığı ölçüde, idare ve gözlem kurulu tarafından belirlenen istekli hükümlü ve tutukluların, 10 kişiyi aşmayacak gruplar hâlinde ve idarenin gözetiminde, açık görüş alanlarında veya diğer ortak yerlerdeki sosyal faaliyetler çerçevesinde haftada toplam 10 saati aşmamak üzere sohbet amacıyla bir araya getirilebileceği, bu faaliyetin hafta içerisinde açık görüş, avukat ve ziyaretçi görüşlerini aksatmayacak şekilde yaptırılacağı belirtilmiştir.

V- İzmir Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 15/11/2023 tarihli cevapta;

A) İzmir 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tüm uygulamaların mevzuat çerçevesinde ve insan onuruna saygı ilkesi esas alınarak gerçekleştirildiği, keyfi uygulamaların söz konusu olmadığı,

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼đ¼

B) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,
Bildirilmiştir.
Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

